

METODOLOGIA
de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru
furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune
și furnizorul serviciului universal

Secțiunea 1
Dispoziții generale

1. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal (în continuare Metodologie) are ca scop stabilirea modului de calcul al prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorii serviciului universal și de ultimă opțiune (în continuare – Furnizori).

2. Metodologia stabilește:

1) principiile și algoritmul de calcul al prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice;

2) modul de determinare, de ajustare și de aprobare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, diferențiate în funcție de nivelurile de tensiune ale rețelelor electrice de distribuție prin care se livrează energie electrică consumatorilor finali, în funcție de zona de consum și de modul de achitare pentru energia electrică furnizată consumatorilor finali;

3) componența, modul de determinare și de includere în prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice a costurilor și a cheltuielilor aferente doar activității de furnizare a energiei electrice în contextul obligației de serviciu public de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune;

4) modul de determinare a costului energiei electrice procurate, a cheltuielilor suportate în legătură cu prestarea Furnizorului a serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice de către operatorul sistemului de transport și de operatorul sistemului de distribuție;

5) modul de determinare și de aprobare a costurilor și a cheltuielilor Furnizorului aferente doar activității de furnizare a energiei electrice pentru primul an de aplicare a Metodologiei, anul de bază;

6) modul de actualizare a costurilor și a cheltuielilor Furnizorului aferente activității de furnizare a energiei electrice pentru perioada ulterioară anului de bază.

Secțiunea 2
Principiile aplicate la determinarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice

3. Metodologia este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) separarea contabilă a activității reglementate de alte activități desfășurate de Furnizor;

2) funcționarea eficientă și asigurarea viabilității Furnizorului;

3) determinarea costurilor reale ale energiei electrice procurate, a cheltuielilor aferente prestării Furnizorului a serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, a costurilor și a cheltuielilor strict necesare pentru desfășurarea activității reglementate de furnizare a energiei electrice, cu excluderea din calcul a tuturor costurilor și cheltuielilor economic neargumentate și/sau care nu sunt necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice;

4) desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în condiții de predictibilitate, fiabilitate, cu respectarea principiului eficienței maxime la cheltuieli minime;

5) includerea în prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice doar a costurilor și a cheltuielilor reale, strict necesare pentru procurarea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice la prețuri reglementate prin rețelele electrice până la nivelul respectiv de tensiune la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;

6) excluderea subvențiilor încrucișate;

7) transparență în procesul de reglementare a prețurilor.

Secțiunea 3

Calcularea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul serviciului universal

4. Prețul mediu pentru furnizarea energiei electrice (PFC_{mn}) tuturor consumatorilor finali deserviți de Furnizor în anul de reglementare „n” se determină ținând cont de venitul care trebuie să fie obținut de către Furnizor în vederea acoperirii costurilor și a cheltuielilor reale necesare pentru furnizarea energiei electrice și pentru obținerea unei marje rezonabile de profit. Astfel, prețul în cauză va fi determinat conform formulei:

$$PFC_{mn} = \frac{VF_n}{EFC_n} = \frac{CFT_n + RF_n}{EFC_n} \quad (1)$$

unde:

VF_n – venitul reglementat al Furnizorului necesar a fi obținut în anul „n” în rezultatul furnizării energiei electrice tuturor consumatorilor finali deserviți, exprimat în lei. Furnizarea energiei electrice poate fi efectuată de Furnizor la punctele de intrare în rețelele electrice de transport, la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport și la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție. Astfel:

$$VF_n = VF_{not} + VF_{ntr} + VF_{nd} \quad (2)$$

unde:

VF_{not} – venitul Furnizorului în anul „n” de la furnizarea energiei electrice la punctele de intrare în rețelele electrice de transport, lei;

VF_{ntr} – venitul Furnizorului de la furnizarea în anul „n”, la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport, a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, lei;

VF_{nd} – venitul Furnizorului de la furnizarea în anul „n” a energiei electrice consumatorilor finali la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție, lei, care se determină conform formulei:

$$VF_{nd} = VF_{nit} + VF_{nmt} + VF_{njt} \quad (3)$$

VF_{nit} – venitul de la furnizarea în anul „n” a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei;

VF_{nmt} – venitul de la furnizarea în anul „n” a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei;

VF_{njt} – venitul de la furnizarea în anul „n” a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei;

CFT_n – costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului aferente furnizării energiei electrice, exprimate în lei, care se determină conform formulei:

$$CFT_n = CEP_n + CST_n + CSD_n + CSF_n - Dev_{n-1} \quad (4)$$

unde:

CEP_n – costul energiei electrice procurate de Furnizor în anul „n” pentru a fi furnizată tuturor consumatorilor finali, lei;

CST_n – cheltuielile suportate de Furnizor în anul „n” pentru prestarea acestuia a serviciului de transport al energiei electrice prin rețelele electrice de transport, de către operatorul sistemului de transport, lei;

CSD_n – cheltuielile suportate de Furnizor în anul „n” pentru prestarea acestuia a serviciului de distribuție a energiei electrice, de către operatorul sistemului de distribuție, lei;

CSF_n – costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul „n”, lei;

Dev_{n-1} – componenta, care va lua în considerare devierile tarifare, pozitive (+) sau negative (-), ale Furnizorului generate în anul „n-1” (perioada precedentă de reglementare), ce vor fi incluse în calculul prețurilor reglementate pentru anul „n” (perioada pentru care se stabilesc prețurile reglementate), lei. Aceste devieri pot rezulta din diferența între parametri efectiv înregistrați în anul „n-1” și cei planificați și incluși în calculul prețurilor reglementate pentru anul „n-1”, lei.

RF_n – rentabilitatea reglementată necesară a fi obținută de Furnizor în anul „n”, exprimată în lei, care se determină în funcție de costurile de furnizare ce crează necesitatea alocării capitalului circulant conform formulei:

$$RF_n = \frac{\alpha \times [CEP_n + CST_n + CSD_n + (CSF_n - AMI_n)]}{365} \times R_n \quad (5)$$

unde:

α – necesitatea în fond de rulment, exprimată în zile de la facturarea energiei electrice. Se stabilește $\alpha = 16$ zile, determinat în baza termenului de achitare de către consumatorii finali a energiei electrice consumate, conform actelor normative în vigoare, și a termenelor de achitare pentru necesitățile Furnizorului (procurări de energie electrică, pentru serviciul de transport și de distribuție a energiei electrice, procurări de materiale și de servicii);

R_n – rata medie a dobânzilor la creditele acordate persoanelor juridice în anul „n”, în monedă națională, publicată de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate, Rata medie ponderată la creditele acordate în monedă națională /persoane juridice /până la 12 luni.

EFC_n – cantitatea de energie electrică furnizată în anul „n” tuturor consumatorilor finali deserviți de Furnizor, exprimată în kWh, determinată conform formulei:

$$EFC_n = EFC_{not} + EFC_{ntr} + EFC_{ndr} \quad (6)$$

în care:

EFC_{not} – cantitatea de energie electrică furnizată de Furnizor în anul „n” la punctele de intrare în rețelele electrice de transport ale operatorului sistemului de transport, kWh;

EFC_{ntr} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul „n” la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport ale operatorului sistemului de transport, kWh;

EFC_{ndr} – cantitatea de energie electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție, kWh, care se determină conform formulei:

$$EFC_{ndr} = EFC_{nit} + EFC_{nmt} + EFC_{njt} \quad (7)$$

EFC_{nit} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul „n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă (TÎ), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea 35-110 kV, kWh;

EFC_{nmt} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul „n” consumatorilor finali instalațiile electrice ale căroră sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (TM), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea 6-10 kV, kWh;

EFC_{njt} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul „n” consumatorilor finali instalațiile electrice ale căroră sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (TJ), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea 0,4 kV și mai joasă, kWh.

5. Prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice se determină și se aprobă în așa mod ca fiecare categorie de consumatori finali, în parte, să achite doar costul real necesar pentru energia electrică procurată, pentru transportul, pentru distribuția și pentru furnizarea acesteia la punctele de delimitare sau la locurile de consum ale consumatorilor finali în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice la care sunt racordate instalațiile electrice ale acestora. Aceste prețuri pot fi atât de tip monom, precum și de tip binom.

6. Prețul reglementat pentru furnizarea energiei electrice de tip monom reflectă costurile Furnizorului raportate la un kWh (lei/kWh). În acest caz, veniturile Furnizorului în anul de reglementare „n” de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali de energie electrică și, respectiv, plata necesară de a fi achitată de către toți consumatorii finali pentru energia electrică consumată se va determina conform formulei:

$$VF_n = PAC_n = \sum EFC_{nk} \times PFC_{nk}^m \quad (8)$$

unde:

PAC_n – plata necesară a fi achitată de către toți consumatorii finali ai Furnizorului pentru energia electrică furnizată (consumată) în anul „n”, lei;

EFC_{nk} – cantitatea totală de energie electrică, furnizată în anul „n” consumatorilor finali de categoria „k”, kWh;

PFC_{nk}^m – prețul reglementat de tip monom pentru furnizarea energiei electrice în anul „n” consumatorilor finali de categoria „k”, lei/kWh. Acest preț se determină:

1) Pentru energia electrică furnizată la punctele de intrare în rețelele electrice de transport (operatorului sistemului de transport pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de transport):

$$PFC_{not} = \frac{VF_{not}}{EFC_{not}} = \frac{CEP_n + CSF_n - Dev_{n-1} + RF_n}{EFC_n} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n \quad (9)$$

unde:

PF_n – prețul reglementat pentru desfășurarea de către Furnizor a activității de furnizare a energiei electrice, lei/kWh, care se determină conform formulei:

$$PF_n = \frac{CSF_n - Dev_{n-1} + RF_n}{EFC_n} \quad (10)$$

2) Pentru energia electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport (consumatorilor finali instalațiile electrice ale căroră sunt racordate la rețelele electrice de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție):

$$PFC_{ntr} = \frac{VF_{ntr}}{EFC_{ntr}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + \frac{CST_n}{EFC_n - EFC_{not}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n \quad (11)$$

unde:

TT_n – tariful reglementat pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat Furnizorului de către operatorul sistemului de transport a în anul „n”, lei/kWh, aprobat de Agenție în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică nr. 107/2016.

3) Pentru energia electrică furnizată în anul „n” consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă (TI):

$$PFC_{nit}^m = \frac{VF_{nit}}{EFC_{nit}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n + TD_{nit}^m \quad (12)$$

unde:

TD_{nit}^m – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul „n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în conformitate cu legea.

4) Pentru energia electrică furnizată în anul „n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale căror sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune medie (TM):

$$PFC_{nmt}^m = \frac{VF_{nmt}}{EFC_{nmt}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n + TD_{nmt}^m \quad (13)$$

unde:

TD_{nmt}^m – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat per 1 kWh și prestat Furnizorului în anul „n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în modul stabilit de lege.

5) Pentru energia electrică furnizată în anul „n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale căror sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă (TJ):

$$PFC_{njt}^m = \frac{VF_{njt}}{EFC_{njt}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n + TD_{njt}^m \quad (14)$$

unde:

TD_{njt}^m – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul „n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în modul stabilit de lege.

7. În cazul prețurilor reglementate de tip binom costurile Furnizorului se divizează între două componente tarifare:

- 1) preț reglementat pentru cantitatea de energie electrică furnizată, lei/kWh;
- 2) tarif pentru puterea electrică contractată, lei/kW.

În acest caz, veniturile Furnizorului de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali prin rețelele electrice de distribuție (VF_{nd}) și, respectiv, plata necesară de a fi achitată pentru energia electrică furnizată în anul „n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție (PAC_{nd}), se vor determina luând în considerare din energia electrică furnizată (consumată) precum și puterea contractată de către consumatorii finali, conform formulei:

$$VF_{nd} = PAC_{nd} = EFC_{nd} \times (PFE_{nd} + TBE_{nk}) + \sum TP_{nk} \times PC_{nk} \quad (15)$$

unde:

EFC_{nd} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul „n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție („TÎ”, „TM”, „TJ”), kWh;

PFE_{nd} – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în anul „n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$PFE_{nd} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n \quad (16)$$

PC_{nk} – puterea contractată în anul „n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție corespunzător nivelului „k” de tensiune, kW;

TP_{nk} – tariful în anul „n” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelelor electrice de distribuție cu nivelul „k” de tensiune, lei/kW.

TBE_{nk} – tariful pentru cantitatea de energie electrică distribuită din componența tarifului binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD prin rețelele electrice de distribuție nivelului „k” de tensiune, lei/kWh.

Tarifele pentru puterea electrică contractată și tarifele pentru cantitatea de energie electrică distribuită din componența tarifului binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD se determină în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și se aprobă de către Agenție în modul stabilit de lege în lei/kW/lună pentru fiecare nivel de tensiune a rețelelor electrice de distribuție („TÎ”, „TM” și „TJ”);

8. Atât prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice de tip monom, cât și cele de tip binom pot fi diferențiate în funcție de orele de consum. Prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice în funcție de orele de consum se determină de Furnizor și se aprobă de Agenție în modul stabilit de lege, luând în considerare condițiile stipulate în contractele de procurare a energiei electrice de la producătorii autohtoni și din import privind prețurile de procurare a energiei electrice, diferențiate în funcție de orele de consum (orele de zi, orele de noapte și orele de vârf ale curbei de sarcină). În acest caz, prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice se determină în conformitate cu formulele (9), (11)–(16) din prezenta Metodologie pentru fiecare interval al orelor de consum ținând cont de costul energiei electrice procurate, determinat separat pentru fiecare interval al orelor de consum, iar celelalte componente ale prețurilor reglementate nu depind de orele de consum.

Secțiunea 4

Determinarea costurilor și a cheltuielilor

9. După cum s-a menționat în punctul 4 al Metodologiei, în componența costurilor și a cheltuielilor totale ale Furnizorului se includ costul energiei electrice procurate de către Furnizor pentru a fi furnizată în anul de reglementare „n” tuturor consumatorilor (CEP_n), cheltuielile suportate de Furnizor pentru achitarea serviciului de transport al energiei electrice (CST_n), prestat de operatorul sistemului de transport, cheltuielile suportate de Furnizor pentru achitarea serviciului de distribuție a energiei electrice (CSD_n), prestat de operatorul sistemului de distribuție și costurile și cheltuielile Furnizorului aferente desfășurării activității de furnizare a energiei electrice (CSF_n).

10. Costul energiei electrice procurate în anul de reglementare „n” se determină luând în considerare cantitatea de energie electrică procurată pentru furnizare tuturor consumatorilor finali deserviți de Furnizor și prețurile de procurare a acestei energii electrice, conform formulei:

$$CEP_n = EP_n \times CE_n \quad (17)$$

unde:

EP_n – cantitatea totală de energie electrică necesară a fi procurată de Furnizor în anul „n” pentru a fi furnizată tuturor consumatorilor finali, deserviți de acesta, precum și, după caz, operatorului sistemului de transport și operatorilor sistemelor de distribuție (kWh);

CE_n – costul mediu de procurare în anul „n” a energiei electrice de către Furnizor de la producătorii autohtoni și din import (lei/kWh). Acest cost se determină în baza prețului aprobat de Agenție în cazul procurării energiei electrice de la furnizorul central de energie electrică, prețurilor prevăzute în contractele de procurare a energiei electrice în cazul procurării energiei electrice din import și de la producătorii prețurile cărora sunt negociate, precum și costurilor responsabilității pentru dezechilibrele provocate. Acest cost se determină conform următoarelor formule:

$$PE_n = \frac{(PER_n \times EPR_n + PEL_n \times EPL_n + RFD_n)}{EFC_n} \quad (18)$$

unde:

PER_n – prețul de procurare de către Furnizor în anul „n” a energiei electrice de la furnizorul central de energie electrică, lei/kWh;

EPR_n – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul „n” de la furnizorul central de energie electrică, kWh;

PEL_n – prețul mediu ponderat de procurare de către Furnizor a energiei electrice în anul „n” din import și de la producătorii autohtoni la prețuri negociate sau în rezultatul licitațiilor organizate de Furnizor, lei/kWh;

EPL_n – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul „n” din import și de la producătorii autohtoni la prețuri negociate, kWh;

RFD_n – responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele provocate în calitate de participant la piața energiei electrice, lei. Responsabilitatea financiară pentru dezechilibre acceptată în scopuri tarifare se determină după cum urmează:

$$RFD_n = [0,05 \times EFC_n \times PE_{def,n} + (W_{def,n} - 0,05 \times EFC_n) \times \min\{PE_n; PE_{def,n}\}] - [0,05 \times EFC_n \times PE_{ex,n} + (W_{ex,n} - 0,05 \times EFC_n) \times \max\{PE_n; PE_{ex,n}\}] \quad (19)$$

unde:

PE_n – prețul mediu de procurare de către furnizor în anul „n” a energiei electrice conform notificărilor, exprimate în lei/kWh;

$W_{def,n}, W_{ex,n}$ – cantitatea de energie electrică necesară a fi procurată în anul „n” pentru acoperirea dezechilibrelor provocate de furnizor, respectiv cantitatea de energie electrică înregistrată ca excedent în anul „n”, kWh;

$PE_{def,n}, PE_{ex,n}$ – prețul mediu ponderat al energiei electrice pentru deficit și excedent în anul „n”, lei/kWh.

11. Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat de operatorul sistemului de transport se determină conform formulei:

$$CST_n = ET_n \times TT_n \quad (20)$$

unde:

ET_n – cantitatea de energie electrică a Furnizorului transportată de operatorul sistemului de transport în anul „n” prin rețelele electrice de transport, kWh.

12. Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat de către operatorul sistemului de distribuție se determină conform formulei:

$$CSD_n = EFC_{nit} \times TD_{nit} + EFC_{nmt} \times TD_{nmt} + EFC_{njt} \times TD_{njt} \quad (21)$$

unde:

TD_{nit} ; TD_{nmt} ; TD_{njt} – tariful pentru prestarea de către operatorul sistemului de distribuție a serviciului de distribuție a energiei electrice în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, aprobat de Agenție, lei/kWh.

13. Costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul de reglementare „n” (CSF_n) cuprind:

1) cheltuieli legate de încheierea și de derularea contractelor de procurare a energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice tuturor consumatorilor finali deserviți și operatorilor de sistem, după caz, a contractelor pentru prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, a altor contracte aferente activității de furnizare a energiei electrice;

2) cheltuieli legate de facturarea și de colectarea plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor finali și operatorilor de sistem, după caz, de facturarea și de achitarea plăților pentru energia electrică procurată, a plăților pentru prestarea serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice;

3) cheltuieli aferente asigurării bazei de date privind gestiunea consumatorilor finali, aferente organizării și desfășurării lucrului cu consumatorii finali (centre comerciale, servicii de informare a consumatorilor finali, a operatorului sistemului de transport, a operatorilor sistemelor de distribuție și a altor instituții abilitate);

4) amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de furnizare a energiei electrice, cheltuielile de întreținere și de exploatare a acestora;

5) alte cheltuieli de distribuție legate nemijlocit de activitatea de furnizare a energiei electrice;

6) cheltuieli administrative ale Furnizorului aferente activității de furnizare a energiei electrice.

14. Toate costurile și cheltuielile legate nemijlocit de activitatea de furnizare la care se face referire în punctul 13 din Metodologie sunt compuse din costuri cu personalul (CRF), din costuri materiale (CMF), din costul serviciilor prestate de terți (CSP), din amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (AMI) și din impozitele și taxele, care conform legislației se atribuie la cheltuieli (IT). Astfel, costurile și cheltuielile totale aferente activității de furnizare a energiei electrice în anul „n” se determină conform formulei:

$$CSF_n = CRF_n + CMF_n + CSP_n + AMI_n + IT_n \quad (22)$$

15. În costurile Furnizorului cu personalul (CRF) se includ atât suma retribuițiilor pentru munca efectiv prestată, precum și sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Aceste costuri se determină de către Furnizor pentru primul an de aplicare a Metodologiei, anul de bază (CRF_0), luând în considerare: numărul de angajați necesar pentru desfășurarea normală a activității de furnizare a energiei electrice; categoria de calificare a acestora; cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real; coeficientul complexității din ramură; regimul și condițiile de lucru; contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, alte plăți și sporuri stabilite de legislație. Aceste costuri se determină de Furnizor pentru primul an de aplicare a Metodologiei, se examinează și se aprobă de către Agenție ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an ulterior „n”, aceste costuri se actualizează ținând cont de indicele prețurilor de consum din Republica Moldova și din indicele de modificare a numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de Furnizor, conform formulei:

$$CRF_n = CRF_0 \times \prod [(1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (23)$$

unde:

$IPCM_n$ – indicele prețurilor de consum în RM în anul „n”;

ΔNC_n – indicele modificării numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de Furnizor în anul „n”, care se determină conform formulei:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (24)$$

unde:

NC_n – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de către Furnizor în anul de reglementare „n”;

NC_{n-1} – numărul locurilor de consum al consumatorilor finali deserviți de Furnizor în anul „n-1”.

În cazul în care, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate luând în considerare coeficientul creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

16. Costurile materiale totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice (CMF) se determină de Furnizor pentru primul an de aplicare a Metodologiei (CMF_0) luând în considerare cantitatea fiecărui tip de material necesar conform normelor de utilizare și a analizei materialelor, utilizate de Furnizor în perioada precedentă de reglementare pentru deservirea consumatorilor finali, pentru întreținerea și pentru exploatarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale și ținând cont de prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu prevederile Legii privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, nr. 74 din 21.05.2020 (Monitorul Oficial, 2020, nr.153-158, art. 278). Analogic costurilor cu personalul, aceste costuri se examinează și se aprobă de către Agenție pentru primul an, ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an „n” ulterior, aceste costuri se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CMF_n = CMF_0 \times \prod [(1 + HIPC_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \times \frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \quad (25)$$

unde:

$HIPC_n$ – indicele prețurilor de consum al SUA în anul „n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

$LeiD_n$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul „n”, anul pentru care se actualizează costurile;

$LeiD_{n-1}$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent (n-1).

17. Costul total al serviciilor prestate de terți include costul serviciilor de expediere a facturilor de plată, de încasare a plăților pentru energia electrică de la consumatori, al serviciile telefonice și informaționale și ale altor servicii necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice, prestate Furnizorului conform contractelor încheiate cu terțe părți. Aceste costuri se determină pentru primul an de aplicare al prezentei Metodologii (CSP_0) luând în considerare contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în procesul achiziției de lucrări și de servicii, efectuate în conformitate cu prevederile Legii privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, nr. 74 din 21.05.2020 (Monitorul Oficial, 2020, nr.153-158, art. 278). Aceste costuri se examinează și se aprobă de către Agenție ca

costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an „n” următor, costurile în cauză se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CSP_n = CSP_0 \times \prod [(1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (26)$$

18. Amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale (AMI) se determină anual de către Furnizor luând în considerare valoarea de intrare a imobilizărilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice și luând în considerare durata de utilizare a acestora, utilizând metoda amortizării liniare care conduce la defalcări uniforme a amortizării în costurile și cheltuielile Furnizorului, pe toată durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, conform formulei:

$$AMI_n = \sum_{k=1}^m \frac{VIA_{n-1}}{DV} \quad (27)$$

unde:

VIA_{n-1} – valoarea de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de furnizare a energiei electrice date în exploatare până în anul „n-1” în urma investițiilor efectuate conform planurilor de investiții aprobate de Agenție;

DV – durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, care trebuie să corespundă duratei reale de viață a activului. Totodată, această durată de utilizare nu poate fi mai mică decât durată indicată în Catalogul mijloacelor fixe, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 941 din 22.12.2020](#).

19. Planificarea și efectuarea investițiilor va fi realizată de către Furnizor în conformitate cu prevederile Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin [Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției nr.283/2016 din 15 noiembrie 2016](#).

Secțiunea 5

Calcularea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune

20. Prețul reglementat de tip monom pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune în trimestrul „t” (P_{FUOt}) reflectă costurile Furnizorului raportate la un kWh (lei/kWh), și se determină:

1) Pentru energia electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport (consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție):

$$P_{FUOt}^{ET} = PE_{FUOt} \times 1,1 + TT_t \quad (28)$$

unde:

PE_{FUOt} – prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piața la termen, stabilit conform prognozei pentru trimestrul „t” publicată pe pagina electronică a OPCOM (<https://www.opcom.ro/acasa/ro>);

TT_t – tariful reglementat pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat Furnizorului de către operatorul sistemului de transport a în trimestrul „t”, lei/kWh, aprobat de Agenție în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică nr. 107/2016.

2) Pentru energia electrică furnizată în trimestrul „t” consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă (TI):

$$P_{FUOt}^{TI} = PE_{FUOt} \times 1,1 + TT_t + TD_{tit} \quad (29)$$

unde:

TD_{tit} – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice calculate la 1 kWh și prestat Furnizorului în trimestrul „t” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în conformitate cu legea.

3) Pentru energia electrică furnizată în trimestrul „t” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune medie (TM):

$$P_{FUO}^{TM}_t = PE_{FUO_t} \times 1,1 + TT_t + TD_{tmt} \quad (30)$$

unde:

TD_{tmt} – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat per 1 kWh și prestat Furnizorului în trimestrul „t” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în modul stabilit de lege.

5) Pentru energia electrică furnizată în trimestrul „t” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă (TJ):

$$P_{FUO}^{TJ}_t = PE_{FUO_t} \times 1,1 + TT_t + TD_{tjt} \quad (31)$$

unde:

TD_{tjt} – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în trimestrul „t” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în modul stabilit de lege.

21. În cazul prețurilor reglementate de tip binom costurile Furnizorului se divizează între două componente tarifare:

- 1) preț reglementat pentru cantitatea de energie electrică furnizată, lei/kWh;
- 2) tarif pentru puterea electrică contractată, lei/kW.

În acest caz, veniturile Furnizorului de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali prin rețelele electrice de distribuție (VF_{td}) și, respectiv, plata necesară de a fi achitată pentru energia electrică furnizată în trimestrul „t” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție (PAC_{td}), se vor determina luând în considerare energia electrică furnizată (consumată) precum și puterea contractată de către consumatorii finali, conform formulei:

$$VF_{td} = PAC_{td} = EFC_{td} \times (P_{FUO}^{ET}_t + TBE_{tk}) + \sum TP_{tk} \times PC_{tk} \quad (32)$$

unde:

EFC_{td} – cantitatea de energie electrică furnizată în trimestrul „t”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție („TÎ”, „TM”, „TJ”), kWh;

$P_{FUO}^{ET}_t$ – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în trimestrul „t”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$P_{FUO}^{ET}_t = PE_{FUO_t} \times 1,1 + TT_t \quad (33)$$

PC_{tk} – puterea contractată în trimestrul „t” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție corespunzător nivelului „k” de tensiune, kW;

TP_{tk} – tariful în trimestrul „t” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelilor electrice de distribuție cu nivelul „k” de tensiune, lei/kW.

TBE_{tk} - tariful pentru cantitatea de energie electrică distribuită din componența tarifului binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD prin rețelele electrice de distribuție nivelul „k” de tensiune, lei/kWh.

Tarifele pentru puterea electrică contractată și tarifele pentru cantitatea de energie electrică distribuită din componența tarifului binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD se determină în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și se aprobă de către Agenție în modul stabilit de lege în lei/kW/lună pentru fiecare nivel de tensiune a rețelelor electrice de distribuție („TÎ”, „TM” și „TJ”);

Secțiunea 6

Aprobarea, actualizarea și aplicarea prețurilor reglementate

22. Prețurile reglementate pentru furnizarea energiei electrice se determină anual de către Furnizori și se aprobă de către Consiliul de Administrație al Agenției, potrivit termenelor și condițiilor stabilite în Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 286/2018 din 17.10.2018 (Monitorul Oficial, 2018, nr. 430-439, art.1692).

23. Furnizorul este în drept să solicite Agenției actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de acesta (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor normative ce conduc la majorarea costurilor de furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 1,0% din venitul reglementat luat în considerare la aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice. În acest caz, Furnizorul va prezenta Agenției o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre datele aplicate la calcularea prețurilor reglementate și cele real înregistrate.

24. În cazul existenței unor factori obiectivi care generează devieri mai mari de 1% din venitul reglementat luat în considerare la aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice și care duc la diminuarea prețurilor, Agenția este în drept să solicite Furnizorului prezentarea calculului prețurilor ajustate.

25. Devierile tarifare create pe parcursul anului „n-1” de gestiune vor fi incluse în prețul reglementat pentru anul „n”. În cazul modificării prețurilor reglementate în decursul anului de gestiune, devierile tarifare generate în perioada precedentă a anului de gestiune vor fi luate în considerație în totalitate la calcularea noilor prețuri reglementate. În acest caz, devierile tarifare se includ în prețul reglementat astfel ca acestea să fie recuperate până la sfârșitul anului de gestiune.

26. Variabila Dev_{n-1} va fi calculată în fiecare an de gestiune pentru a reflecta impactul financiar al devierilor dintre valorile prognozate ale indicatorilor la stabilirea prețului reglementat în anul „n-1” și cele real înregistrate în acest an.

27. În cazul în care în perioada de aplicare a Metodologiei vor fi adoptate acte normative de reglementare, care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerare de către Agenție la ajustarea prețurilor reglementate.